

Kommentarer till de instruerande texterna *Skolverket*

Elevlösning 5

Sims 3 (sva)

Koppling till uppgiften

Eleven följer instruktionen och har skrivit en i huvudsak fungerande instruktion till dataspellet Sims 3.

Innehåll

Texten har ett enkelt men begripligt innehåll och några av de viktigaste leden i dataspellet Sims 3 beskrivs. Ett par av dem är dock outvecklade, och det är inte helt klart vad spelet går ut på och vad spelaren ska göra. I det andra styckets inledning är det till exempel inte helt lätt att förstå vad eleven menar: "Om du har till exempel gjort hela familjen så måste du spela alla personer inte på en gång eftersom du måste ha ett koll på alla, till ex: en man kan bli hungrig så måste du ge mat till honom." Här försöker eleven med hjälp av språkliga strategier att uttrycka det innehåll hon vill. Det lyckas bara till viss del. Men eleven gör ändå ett försök att beskriva ett relativt komplicerat datorspel och tar på så sätt en risk, då spelets gång i Sims 3 är mer komplex än den i till exempel ett enkelt sällskapsspel.

Struktur

Texten har en i huvudsak fungerande struktur där spelets gång går att följa. Eleven visar prov på varierad textbindning i det första stycket: "För det första", "Sedan", "Efter det". Detta gör att texten är relativt lätt att följa inledningsvis. "Sedan" och "Efter det" återkommer också i slutet av texten. Att avsluta det hela med en glad smiley hör åldern till.

Språk

Meningsbyggnaden är i huvudsak korrekt. På ett par ställen i texten visar sig dock några för inlärarespråk typiska drag. Eleven behärskar till exempel inte helt svenskans ordföljningsregler: "och massa andra saker som gör en vanlig människa". En viss osäkerhet vad gäller ordval, genus och kongruensböjning kan också noteras: "Det vad man ska göra i spelet", "en data spel", "personen ska vara ... hjälpsamt".

Skrivregler

Eleven behärskar grundläggande regler för stavning och skiljetecken, även om det saknas punkt på ett eller ett par ställen.

Helhetsbedömning av texten

Sammantaget bedöms den här texten motsvara matrisens krav för betygssteget E. I textens första del beskrivs på ett enkelt men begripligt sätt vad man gör i spelet Sims 3 och hur förberedelserna går till. Här fungerar texten delvis tack vare den varierade och korrekta textbindningen. De språkliga missarna stör oftast inte förståelsen. Den sista delen som avser att förklara hur man spelar är inte helt lyckad. Här finns tankeluckor och meningsbyggnadsfel som försvårar förståelsen. Eventuellt har spelets komplexitet inverkat negativt på textens begriplighet.

Elevlösning 6

Black Jack

Koppling till uppgiften

Eleven följer instruktionen och texten fungerar relativt väl som en instruktion.

Innehåll

Texten är relativt tydlig och beskriver vad spelet Black Jack går ut på, hur det går till steg för steg och vilka valmöjligheter man har som spelare. Eleven förutsätter att läsaren vet vilka kort som ingår i en kortlek. Något otydlig blir eleven i sin beskrivning av termen black jack. För en högre kvalitet skulle eleven tydligare ha behövt beskriva att black jack står för både givaren och något som spelaren säger när han når 21. En specifik term som "gömnda" (om kort) skulle också ha behövts förklaras för att göra instruktionen tydligare.

Struktur

Spelets gång är relativt tydlig. Textbindningen är enkel men funktionell. Till exempel använder sig eleven av villkorsbisatser inledda med "Om man" för att beskriva spelets regler på ett effektivt, om än på ett något upprepande sätt.

Språk

Ordvalet är enkelt, men uppvisar viss variation. Bitvis har texten en uppräknande karaktär. Meningsbyggnaden är i huvudsak korrekt. Eleven markerar på ett tydligt sätt engelska termer med citattecken: "stay", "hit me". Dessa termer är exempel på ämnesspecifika ord och uttryck som inte förklaras uttryckligen, men som nog ändå förstås av de flesta.

Skrivregler

Eleven använder regler för stavning och skiljetecken med god säkerhet trots något felstavat ord: "knäkt". Eleven delar in texten i stycken, även om styckemarkeringen inte är felfri. I texten finns också underrubriker som ökar tydligheten och underlättar läsningen. Möjligen skulle texten ha blivit ännu tydligare om de första två underrubrikerna hade bytt plats med varandra.

Helhetsbedömning av texten

Sammantaget bedöms den här texten nå betygssteget D. Den når matrisens krav för betygssteget C till övervägande del, men inte i matrisens alla delar. Bristerna finns till exempel i den språkliga variationen och i textbindningen. Eleven har valt att beskriva ett relativt okomplicerat kortspel och löst uppgiften på ett kortfattat men relativt tydligt sätt.

Elevlösning 7

Hur man leker kurragömma

Koppling till uppgiften

Eleven följer instruktionen och texten fungerar relativt väl som en instruktion till leken kurragömma.

Innehåll

Texten har ett tydligt innehåll och eleven har beskrivit hur kurragömma går till och vad leken går ut på. Viktiga detaljer som att den som räknar inte får titta medan den räknar och att det är lagom att räkna till mellan 20 och 50 redovisas, även om det krävs en omläsning av just det avsnittet för att läsaren ska bli säker på vad eleven menar. Eleven avslutar med att berätta att man kan "köra med vinnare" och att det är den som hittas sist som i så fall blir det. Textens punkt 5 är otydlig, dels är den satt inom parentes, dels har den karaktären av att vara svaret på en fråga som eleven har tänkt sig, men som läsaren måste gissa sig till.

Struktur

Texten har en relativt väl fungerande struktur och lekens gång är relativt tydligt beskriven. Eleven har valt att beskriva hur man leker kurragömma i numrerad punktform. Texten blir på så sätt tydlig och enkel att följa. Texten hålls också samman genom att orden "räkna" och "leta" upprepas.

Språk

Ordvalet är relativt varierat. Eleven använder några ämnesspecifika ord som "fritt fram", "omgång" och "gömställe". Meningsbyggnaden är i huvudsak korrekt och varierad och eleven använder sig av både tids- och villkorsbisatser.

Skrivregler

Eleven stavar och använder skiljetecken med god säkerhet. Det finns något enstaka exempel på satsradning, men det stör inte förståelsen av texten. Eleven gör gott bruk av underrubriker, något som också gör texten tydlig.

Helhetsbedömning av texten

Sammantaget bedöms den här texten motsvara matrisens krav för betygssteget C. Eleven har skrivit en instruktion som på ett relativt tydligt sätt förklarar hur kurragömma går till och vad leken går ut på. Alla viktiga led i leken beskrivs, om än något otydligt på ett par punkter. Eleven använder också ämnesspecifika ord relativt väl.

Elevlösning 8

Monopol

Koppling till uppgiften

Eleven följer instruktionen och har skrivit en väl fungerande instruktion till sällskapsspelet Monopol.

Innehåll

Eleven inleder med att räkna upp vad som ingår i ett Monopolspel under rubriken Utrustning och fortsätter sedan med att redogöra för hur spelet går till från början till slut under rubriken Så här spelar du. I detta avsnitt beskriver eleven olika situationer som kan uppstå i spelet med detaljer och tydliga exempel. Eleven avslutar med att tala om vem som blir vinnare.

Struktur

Spelets led följer logiskt på varandra och textbindningen är varierad och välvald vilket gör att läsningen löper smidigt. Kopplingar som exempelvis "Då får spelaren ta upp ett kort. På kortet kan det stå" förekommer ofta och är ändamålsenliga.

Språk

Texten innehåller flera exempel på god språklig variation och användning av ämnesspecifika ord: "avgör", "speljäser", "steg", "hamnar på en ruta", "inkassera" (ett ord som eleven dessutom förklarar). Meningsbyggnaden är varierad och korrekt. Elevens relativt flitiga användning av villkorsbisatser är ett uttryck för att hon förstår att de situationer hon beskriver kan uppkomma under spelets gång, men inte alltid gör det.

Skrivregler

Eleven stavar med god säkerhet trots ett par felstavade ord: "hotel", "almänning". Styckeindelningen är väl genomförd, även om inte styckemarkeringen är helt konsekvent. Eleven använder sig av lämpliga underrubriker för att underlätta läsningen och göra innehållet tydligt.

Helhetsbedömning av texten

Sammantaget bedöms den här texten motsvara matrixens krav för betygssteget A. Den har ett tydligt innehåll där många av spelets viktigaste led beskrivs. Texten är väl kopplad till uppgiften och elevens användning av ämnesspecifika ord imponerar. Monopol är ett komplicerat spel med relativt många moment och detta bör tas med i bedömningen av innehållet. Den som känner till spelet kan möjligtvis sakna några situationer som kan uppkomma under spelets gång, men de viktigaste momenten finns ändå med.